

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การที่จะพัฒนามนุษย์ให้เต็มศักยภาพและมีคุณภาพได้นั้น การศึกษาถือเป็นเครื่องมือที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าวได้ เนื่องจากการศึกษาเป็นกระบวนการที่จะช่วยให้คนได้พัฒนาตนเองในด้านต่างๆ ตลอดช่วงชีวิตของคนคนหนึ่ง เพื่อการพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถด้านต่างๆ ที่จะดำรงชีพหรือการประกอบอาชีพด้านใดๆ ที่เหมาะสมอย่างมีความสุขและรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคม แต่กระบวนการศึกษาเองก็ต้องถูกพัฒนาอยู่ตลอดเวลาด้วยเช่นกัน เพื่อให้เข้ากับยุคสมัยหรือพลวัตของโลก ที่เกิดการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา สอดคล้องกับแนวคิดของ ย้ง ยัคส์ รูสโซ (Jean Jacques Rousseau) ที่กล่าวว่า การศึกษา คือ การปรับปรุงคนให้เหมาะกับโอกาส และสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนไป หรืออาจกล่าวได้ว่าการ ศึกษาคือการนำความสามารถในตัวบุคคลมาใช้ให้เกิดประโยชน์นั่นเอง (อ้างถึงใน วรนุช ตุนทกิจ, 2553 : ออนไลน์) กระบวนการศึกษาต้องตอบสนองของความคาดหวังของสังคมได้ดีและมีคุณภาพด้วย ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาที่ดีและมีคุณภาพจะทำให้ประเทศชาติ หรือสังคมนั้นเจริญก้าวหน้า นำหน้าประเทศหรือสังคมใดๆ ก็ตามที่ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาล้มเหลวหรือล่าหลัง ดังเช่นพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ 9 มีใจความว่า “ประเทศชาติของเราจะเจริญหรือเสื่อมลงนั้นย่อมขึ้นอยู่กับการศึกษาของประชาชนแต่ละคนเป็นสำคัญ ผลการศึกษาอบรมในวันนี้จะเป็นเครื่องกำหนดอนาคตของชาติในวันข้างหน้า” (กัณฑ์ฤทัย นามมาลา และคณะ, 2559 หน้า 35) และนับตั้งแต่ประเทศไทยมีพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการให้ความสำคัญในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาศักยภาพของคน ดังจะให้เห็นได้จาก มาตรา 6 ที่เขียนไว้ว่าการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทย

ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข การจัดการศึกษาจะเกิดผลสัมฤทธิ์ที่พึงประสงค์ได้นั้น จะต้องอาศัยองค์ประกอบที่สำคัญ อยู่สองประการ ประการแรกคือโครงสร้างหลักสูตรการเรียนการสอน ประการที่สอง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนนั่นเอง ผู้บริหารสถานศึกษา คือ ผู้รับนโยบาย จากผู้บังคับบัญชาในระดับสูงและหาทางนำหลักการและเนื้อหาของหลักสูตรการเรียน การสอนไปใช้ในสถานศึกษาของตนเอง โดยมีครูผู้สอนนำเอาหลักการและเนื้อหาหลักสูตร การเรียนการสอนเหล่านั้นไปปฏิบัติใช้กับผู้เรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ที่พึงประสงค์ต่อไป โดยในส่วนแรกนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งเป็นบุคลากรวิชาชีพที่รับผิดชอบการบริหาร สถานศึกษาแต่ละแห่งทั้งของรัฐและเอกชน จะต้องทำงานสอดคล้องกับครูหรือผู้สอน ซึ่งหมายถึงบุคลากรวิชาชีพซึ่งทำหน้าที่หลักทางด้าน การเรียนการสอนและส่งเสริมการ เรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่างๆ ในสถานศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน (พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542, หน้า 2) ไปในทิศทางเดียวกัน และส่วนที่สองอันหมายถึง หลักสูตรการเรียนการสอนนั้นถือว่ามีความสำคัญเป็นอย่างมากในกระบวนการจัด การเรียนการสอน เพราะหลักสูตรการเรียนการสอนจะบอกให้ทราบว่าผู้เรียนบรรลุ จุดมุ่งหมายอย่างไร และจะต้องจัดเนื้อหาสาระอย่างไร เครื่องมือวัดผลประเมินผลอย่างไร ดังนั้นหลักสูตรการเรียนการสอนจึงเป็นหัวใจของการจัดการศึกษาเป็นอย่างยิ่ง ทั้งยังเป็นตัวกำหนดแนวทางในการจัดการศึกษาเพื่อนำไปสู่ความมุ่งหมาย ตามแผนการศึกษาแห่งชาติ และเป็นไปตามที่สังคมต้องการ

ผู้บริหารสถานศึกษามีหน้าที่หลักที่กำหนดไว้ในพระราชการศึกษาแห่งชาติ อย่างชัดเจนคือรับผิดชอบการบริหารสถานศึกษาตามขอบข่ายการบริหารสถานศึกษา ที่กำหนดไว้โดยแบ่งเป็น 4 ด้านคือ 1) การบริหารวิชาการ โดยครอบคลุมถึงการพัฒนา หรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น การวางแผนงานด้านวิชาการ การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา การพัฒนาหลักสูตร ของสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการ เทียบโอนผลการเรียน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา การแนะแนว การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา การส่งเสริมชุมชน ให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการ

กับสถานศึกษาและองค์กรอื่น การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุติธรรม องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา และการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 2) การบริหารงบประมาณ โดยครอบคลุมถึงการจัดทำและเสนอขอของบประมาณ การจัดสรรงบประมาณ การตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการใช้เงินและผลการดำเนินงาน การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา การบริหารการเงินการบริหารบัญชี การบริหารพัสดุและสินทรัพย์ 3) การบริหารงานบุคคล ซึ่งรวมถึงการวางแผนอัตรากำลังและการกำหนดตำแหน่ง การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง การส่งเสริมประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ วินัยและการรักษาวินัย การออกจากราชการ และ 4) การบริหารทั่วไป ที่ครอบคลุมถึงการดำเนินงานธุรการ งานเลขานุการคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน งานพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศการประสานและพัฒนาระบบเครือข่ายการศึกษา การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร งานเทคโนโลยีสารสนเทศ การส่งเสริมสนับสนุนด้านวิชาการงบประมาณบุคลากรและบริหารทั่วไปการดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมการจัดทำสำมะโนผู้เรียน การรับนักเรียน การส่งเสริมและประสานงานการศึกษาในระบบอกระบบและตามอัธยาศัย การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา งานส่งเสริมกิจการนักเรียนการประชาสัมพันธ์งานการศึกษา การส่งเสริมสนับสนุนและประสานงานการศึกษาของบุคคล ชุมชนองค์กร หน่วยงาน และสถาบัน สังคมอื่นที่จัดการศึกษา งานประสานราชการกับเขตพื้นที่และหน่วยงานอื่น การจัดระบบการควบคุมภายในหน่วยงานและงานบริการสาธารณะ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550, หน้า 7)

จากที่กล่าวมาทั้งหมดพบว่า งานด้านวิชาการเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผู้เรียนโดยตรงมากที่สุด แต่ก็ไม่อาจละเลยงานด้านอื่นๆ ได้เช่นกัน จึงทำให้เกิดปัญหาด้านคุณภาพการศึกษาขึ้นโดยเฉพาะคุณภาพงานด้านวิชาการ ผลงานของสถานศึกษาจะเป็นอย่างไรขึ้นอยู่กับผู้บริหารสถานศึกษาเป็นส่วนใหญ่ สถานศึกษาที่นักเรียนมีคุณภาพดีมักจะเป็นสถานศึกษาที่ผู้บริหารสนใจงานวิชาการ และอยู่ปฏิบัติหน้าที่ ความรับผิดชอบ สถานศึกษามาก แต่ก็มีผู้บริหารสถานศึกษาจำนวนไม่น้อย หรืออาจจะเป็นส่วนใหญ่ใช้เวลาอยู่นอกสถานศึกษามีอยู่เป็นปกติและความสนใจด้านวิชาการมีน้อย กว่าด้านอื่นๆ กอปรทั้งมีปัญหาด้านคุณธรรม จริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียนมากพอสมควร

ซึ่งทำให้ผู้ปฏิบัติงานว่าเหวและขาดขวัญกำลังใจ นอกจากนี้ ปัญหาการใช้ครูอาจารย์ไปทำหน้าที่อื่นนอกเหนือจากการจัดการเรียนการสอนมีค่อนข้างมาก ทำให้กระทบกระเทือนคุณภาพนักเรียน (ธีระ รุญเจริญ, 2545, หน้า 135) เพราะงานด้านวิชาการถือเป็นงานหลักเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาที่ จึงมีการกระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษาให้มากที่สุดด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระ คล่องตัวรวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่นและ การมีส่วนร่วมจากผู้ที่มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย ซึ่งจะเป็นปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารจัดการสามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ตลอดจนการวัดผลประเมินผล รวมทั้งวัดปัจจัย เกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชน ท้องถิ่นได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ ตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 และเขต 2 เป็นหน่วยงานหนึ่งในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด กระทรวงศึกษาธิการ มีหน้าที่ในการให้การสนับสนุนและกำกับควบคุมดูแลตามอำนาจที่ได้รับมอบหมาย โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 มีโรงเรียนที่อยู่ในความรับผิดชอบ 251 โรงเรียน ประกอบด้วยโรงเรียนในเขตพื้นที่อำเภอเมืองจำนวน 64 โรงเรียน อำเภอธัญบุรีจำนวน 45 โรงเรียน อำเภอนาแกจำนวน 53 โรงเรียน อำเภอปลาปากจำนวน 41 โรงเรียน อำเภอเรณูนครจำนวน 34 โรงเรียน และอำเภอวังยางจำนวน 13 โรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษา 252 คน รองผู้บริหารฝ่ายบริหารงานวิชาการหรือหัวหน้างานบริหารวิชาการ 251 คนและครูผู้สอนจำนวน 1,990 คน จากทั้งหมด 251 โรงเรียน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 มีโรงเรียนที่อยู่ในความรับผิดชอบ 215 โรงเรียน ประกอบด้วยโรงเรียนในเขตพื้นที่อำเภอศรีสงครามจำนวน 30 โรงเรียน อำเภอท่าอุเทนจำนวน 30 โรงเรียน อำเภอบ้านแพงจำนวน 19 โรงเรียน อำเภอโพธิ์สวรรค์จำนวน 20 โรงเรียน อำเภอนาหว้าจำนวน 18 โรงเรียน และอำเภอนาทมจำนวน 10 โรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษา 215 คน รองผู้บริหารฝ่ายบริหารงานวิชาการหรือหัวหน้างานบริหารวิชาการ 185 คนและครูผู้สอนจำนวน 1,547 คน จากทั้งหมด 215 โรงเรียน

จากผลการดำเนินงานที่ผ่านมา พบว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 และ เขต 2 ที่เข้ารับการประเมินผลการทดสอบระดับชาติ (O-NET) มีค่าเฉลี่ย ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนไม่ถึงร้อยละ 50 ซึ่งอยู่เกณฑ์ต่ำกว่ามาตรฐาน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครพนม เขต 1 และ เขต 2, 2560) และจากการสรุปผลสัมฤทธิ์ ทางการศึกษาและการรายงานผลการดำเนินงานในปีการศึกษา 2560 พบว่า ในการจัดการศึกษาในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ มีการประเมินผลต่ำกว่าเป้าหมาย ที่กำหนด ทำให้การจัดการศึกษาไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร ซึ่งมีหลายสาเหตุ และส่วนหนึ่งมาจากสภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร ซึ่งให้ความสำคัญ ต่อการบริหารงานวิชาการน้อย ขาดความรู้ความเข้าใจ ตลอดจนละเลยต่อหน้าที่

จากสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะเป็นครูที่ทำงาน ในฝ่ายบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านขามเตี้ยน้อย สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม จึงมีความสนใจศึกษาการบริหารงานวิชาการ ของสถานศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในจังหวัดนครพนม ว่ามีสภาพและปัญหาอยู่ในระดับใดและมีแนวทางพัฒนา การบริหารงานวิชาการอย่างไร ซึ่งผลการวิจัยจะเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในการที่จะพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

คำถามวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดคำถามการวิจัย ไว้ดังนี้

1. สภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารฯ ฝ่ายบริหารงานวิชาการหรือหัวหน้างานบริหารวิชาการและครูผู้สอน อยู่ในระดับใด
2. สภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม จำแนกตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารฯ ฝ่ายบริหารงานวิชาการหรือหัวหน้างานบริหารวิชาการและครูผู้สอน แตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

10. ปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษารองผู้บริหารฝ่ายบริหารงานวิชาการหรือหัวหน้างานบริหารวิชาการและครูผู้สอน จำแนกตามสังกัดของโรงเรียนแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

11. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษารองผู้บริหารฝ่ายบริหารงานวิชาการหรือหัวหน้างานบริหารวิชาการและครูผู้สอน

2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม จำแนกตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษารองผู้บริหารฝ่ายบริหารงานวิชาการหรือหัวหน้างานบริหารวิชาการและครูผู้สอน

3. เพื่อเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษารองผู้บริหารฝ่ายบริหารงานวิชาการหรือหัวหน้างานบริหารวิชาการและครูผู้สอน จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

4. เพื่อเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษารองผู้บริหารฝ่ายบริหารงานวิชาการหรือหัวหน้างานบริหารวิชาการและครูผู้สอน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

5. เพื่อเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษารองผู้บริหารฝ่ายบริหารงานวิชาการหรือหัวหน้างานบริหารวิชาการและครูผู้สอน จำแนกตามสังกัดของโรงเรียน

6. เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษารองผู้บริหารฝ่ายบริหารงานวิชาการหรือหัวหน้างานบริหารวิชาการและครูผู้สอน

7. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม จำแนกตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารฝ่ายบริหารงานวิชาการหรือหัวหน้างานบริหารวิชาการและครูผู้สอน

8. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารฝ่ายบริหารงานวิชาการหรือหัวหน้างานบริหารวิชาการและครูผู้สอน จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

9. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารฝ่ายบริหารงานวิชาการหรือหัวหน้างานบริหารวิชาการและครูผู้สอน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

10. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารฝ่ายบริหารงานวิชาการหรือหัวหน้างานบริหารวิชาการและครูผู้สอน จำแนกตามสังกัดของโรงเรียน

11. เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม

สมมติฐานของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานการวิจัย ไว้ดังนี้

1. สภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม อยู่ในระดับมาก
2. สภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม จำแนกตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา

10. ปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารฝ่ายบริหารงานวิชาการหรือหัวหน้างานบริหารวิชาการและครูผู้สอน จำแนกตามสังกัดของโรงเรียน แตกต่างกัน

ความสำคัญของการวิจัย

การศึกษาสภาพ ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม ในครั้งนี้ จะก่อให้เกิดประโยชน์ดังนี้

1. ผลการวิจัยจะทำให้ทราบถึงสภาพ ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม
2. ได้แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม
3. ผลการวิจัยนี้จะเป็นข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาและโรงเรียนที่จะนำไปใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนพัฒนาการบริหารงานวิชาการ

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยการศึกษาสภาพ ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ดังนี้

1. ขอบเขตของเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาสภาพ ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม ดังนี้

ขอบข่ายและภารกิจงานบริหารวิชาการตามขอบข่ายและภารกิจงานที่กำหนดในกฎกระทรวงฯ 17 ด้าน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2556, หน้า 73 – 74)

1. การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น
2. การวางแผนงานด้านวิชาการ

3. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
4. การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา
5. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
6. การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน
7. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา
8. การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้
9. การนิเทศการศึกษา
10. การแนะแนว
11. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐาน

การศึกษา

12. การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ
13. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการ

กับสถานศึกษาและองค์กรอื่น

14. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุติธรรม หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

15. การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา

16. การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา

17. การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา

รองผู้บริหารฝ่ายบริหารงานวิชาการหรือหัวหน้างานบริหารวิชาการและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 และเขต 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวนทั้งสิ้น 4,626 คน แบ่งเป็น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 ผู้บริหารสถานศึกษา 246 คน รองผู้บริหารฝ่ายบริหารงานวิชาการหรือหัวหน้างานบริหารวิชาการ 250 คนและกลุ่มครูผู้สอนจำนวน 2,183 คน รวม 2,679 คน จากทั้งหมด 251 โรงเรียน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ผู้บริหารสถานศึกษา 215 คน รองผู้บริหารฝ่ายบริหารงานวิชาการหรือหัวหน้างานบริหารวิชาการ 185 คนและกลุ่มครูผู้สอนจำนวน 1,547 คน รวม 1,947 คน จากทั้งหมด 185 โรงเรียน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร รองผู้บริหาร หรือหัวหน้างานบริหารวิชาการและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครพนม เขต 1 และเขต 2 ปีการศึกษา 2560 ผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970, pp.607 – 610, อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2556, หน้า 43) ได้กลุ่มตัวอย่างรวมจำนวน 354 คน แต่ในการวิจัยครั้งนี้ใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 360 คน จำแนกเป็นกลุ่มผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 120 คน รองผู้บริหารฝ่ายบริหารงานวิชาการหรือหัวหน้างานบริหารวิชาการ จำนวน 120 คน และครูผู้สอน จำนวน 120 คน จากนั้นผู้วิจัยใช้การสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling) (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, หน้า 49 – 50) โดยจำแนกตามขนาดของโรงเรียน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ กำหนดเป็นตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม ดังนี้

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

3.1.1 สถานภาพในการดำรงตำแหน่ง จำแนกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่

3.1.1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา

3.1.1.2 รองผู้บริหาร ฝ่ายบริหารงานวิชาการหรือหัวหน้างาน

บริหารวิชาการ

3.1.1.3 ครูผู้สอน

3.1.2 ประสบการณ์ในการทำงาน จำแนกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่

3.1.2.1 น้อยกว่า 10 ปี

3.1.2.2 10 – 20 ปี

3.1.2.3 มากกว่า 20 ปี

3.1.3 ขนาดโรงเรียน จำแนกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่

3.1.3.1 โรงเรียนขนาดเล็ก

3.1.3.2 โรงเรียนขนาดกลาง

3.1.3.3 โรงเรียนขนาดใหญ่

3.1.4 สังกัดของโรงเรียน

3.1.4.1 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษา เขต 1

3.1.4.2 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษา เขต 2

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ สภาพ ปัญหาและแนวทางการบริหารงาน
วิชาการของโรงเรียน ตามขอบข่ายและภารกิจงาน ที่กำหนดในกฎกระทรวงฯ 17 ด้าน ดังนี้

3.2.1 การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการ
พัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น

3.2.2 การวางแผนงานด้านวิชาการ

3.2.3 การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา

3.2.4 การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา

3.2.5 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

3.2.6 การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผล

การเรียนรู้

3.2.7 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา

3.2.8 การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้

3.2.9 การนิเทศการศึกษา

3.2.10 การแนะแนว

3.2.11 การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐาน

การศึกษา

3.2.12 การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ

3.2.13 การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการ

กับสถานศึกษาและองค์กรอื่น

3.2.14 การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครั
องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

3.2.15 การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการ
ของสถานศึกษา

3.2.16 การคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา

3.2.17 การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ยึดกรอบแนวคิดการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ตามขอบข่ายและภารกิจงานที่กำหนดในกฎกระทรวงฯ 17 ด้าน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2556, หน้า 73 - 74) เป็นปัจจัยที่สำคัญนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย ตามนิยามศัพท์เฉพาะ ปราบกฏดั่งภาพประกอบ 1 ดังนี้

ตัวแปรอิสระ

1. สถานภาพในการดำรงตำแหน่ง
 - 1.1 ผู้อำนวยการสถานศึกษา
 - 1.2 รองผอ.หรือหัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการ
 - 1.3 ครูผู้สอน
2. ประสบการณ์ในการทำงาน
 - 2.1 น้อยกว่า 10 ปี
 - 2.2 10-20 ปี
 - 2.3 มากกว่า 20 ปี
3. ขนาดของโรงเรียน
 - 3.1 ขนาดเล็ก
 - 3.2 ขนาดกลาง
 - 3.3 ขนาดใหญ่
4. สังกัดของโรงเรียน
 - 4.1 รร.ในสังกัด สพพ.นพ เขต 1
 - 4.2 รร.ในสังกัด สพพ.นพ เขต 2

แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการ
โรงเรียนสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษา
ในจังหวัดนครพนม

ตัวแปรตาม

สภาพ ปัญหาและแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม ตามขอบข่ายและภารกิจงาน ที่กำหนดในกฎกระทรวงฯ 17 ด้าน ดังนี้

1. การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น
2. การวางแผนงานด้านวิชาการ
3. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
4. การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา
5. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
6. การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน
7. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา
8. การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้
9. การนิเทศการศึกษา
10. การแนะแนว
11. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
12. การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ
13. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น
14. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุติธรรม หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา
15. การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา
16. การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา
17. การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

นิตยาคมศัพท์เฉพาะ

เพื่อให้งานวิจัยมีความชัดเจนมากขึ้น จึงกำหนดนิตยาคมศัพท์เฉพาะดังนี้

1. การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การดำเนินงานกิจกรรมทุกชนิด ในโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน ตามขอบข่ายและภารกิจงาน ที่กำหนดในกฎกระทรวงฯ 17 ด้าน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2556, หน้า 73 - 74) ดังนี้

1.1 การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น หมายถึง การนำหลักสูตรแกนกลางหรือหลักสูตรแม่บทมาพัฒนา ปรับใช้ ให้เหมาะสมกับสภาพของท้องถิ่น โดยผู้เรียนได้เรียนรู้เนื้อหาเกี่ยวกับท้องถิ่น ที่ตนเองอาศัยอยู่ ในด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม ประเพณี ตลอดจนอาชีพและภูมิปัญญาท้องถิ่น

1.2 การวางแผนงานด้านวิชาการ หมายถึง การศึกษาสภาพปัญหา ปัจจุบันเพื่อนำไปสู่การวางแผนงานด้านวิชาการ กระบวนการดำเนินงานการบริหารงาน วิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ตามขอบข่ายงานวิชาการ 17 ด้าน ให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดให้

1.3 การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการ จัดกิจกรรมและประสบการณ์ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

1.4 การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา หมายถึง การปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงหลักสูตร เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพสังคมปัจจุบัน การพัฒนาหลักสูตร เป็นกระบวนการต่อเนื่องและทุกคนมีส่วนในการพัฒนา

1.5 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ หมายถึง การดำเนินงานเกี่ยวกับการ จัดกิจกรรมและส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้อย่างหลากหลาย และจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่พึงประสงค์

1.6 การวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน หมายถึง กระบวนการตรวจสอบผลการเรียนและพัฒนาการต่างๆ ของผู้เรียน ตามมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตร เพื่อนำผลไปปรับปรุงการเรียนการสอน ให้ผู้เรียน บรรลุมาตรฐานที่กำหนดและใช้เป็นข้อมูลสำหรับตัดสินผลการเรียน การเทียบโอนผลการเรียน หมายถึง การประเมินผลการเรียนรู้ ความสามารถและประสบการณ์ของผู้เรียน

ที่ศึกษาจากโรงเรียนอื่นหรือรูปแบบการศึกษาอื่น ให้เป็นส่วนหนึ่งของผลการเรียน
ของผู้เรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา

1.7 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา หมายถึง
การศึกษาหาความรู้ว่ามีระบบ และแบบแผน เพื่อให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการหรือ
ทางการศึกษาและแก้ปัญหาเกี่ยวกับคุณภาพการศึกษาให้ดียิ่งขึ้น

1.8 การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ หมายถึง การจัด
ให้มีแหล่งเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนได้ศึกษาและสอดคล้องกับกระบวนการจัดการเรียนรู้
ได้แก่ แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนและนอกโรงเรียน เช่น ห้องสมุด ห้องปฏิบัติการทาง
วิทยาศาสตร์ สถานีอนามัย วัดและภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นต้น

1.9 การนิเทศการศึกษา หมายถึง การให้คำปรึกษา ชี้แนะ
และให้ความช่วยเหลือต่อกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อปรับปรุงให้ได้ผลตามเกณฑ์
ที่วางไว้ โดยมีการวางแผนการนิเทศ การปฏิบัติการนิเทศและการประเมินผลการนิเทศ

1.10 การแนะแนว หมายถึง การจัดระบบการให้ข้อมูลและดำเนินการ
แนะแนวทางวิชาการและวิชาชีพในการพัฒนาตนเอง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในอนาคต
ได้อย่างเหมาะสมกับความถนัดและความสามารถของแต่ละบุคคล

1.11 การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
หมายถึง วางแผนการกำหนดแนวทางเพื่อการประเมินตนเองกับคุณลักษณะอันพึง
ประสงค์และเป้าหมายที่ต้องการให้เกิดขึ้นในโรงเรียน เพื่อใช้เป็นหลักในการเปรียบเทียบ
ส่งเสริม ตรวจสอบ

1.12 การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ หมายถึง
การดำเนินการส่งเสริมความรู้และประสบการณ์ให้ชุมชนเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้
ในทางวิชาการและวิทยาการต่างๆ โดยได้รับความร่วมมือจากบุคคล ชุมชน องค์กร
หน่วยงานและสถาบันทางสังคมอื่น

1.13 การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและ
องค์กรอื่น หมายถึง การประสานความร่วมมือ ช่วยเหลือในการพัฒนาวิชาการกับโรงเรียน
ที่อยู่ในเครือข่าย นอกเครือข่าย โรงเรียนเอกชนและองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น

1.14 การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุ องค์กร
หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา หมายถึง การให้ความร่วมมือ
สนับสนุนกิจกรรมเพื่อพัฒนางานวิชาการและการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้

ในการจัดการศึกษาแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา

1.15 การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินการจัดทำระเบียบและแนวทางการปฏิบัติต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการโรงเรียน เพื่อใช้เป็นคู่มือในการปฏิบัติงานด้านวิชาการโรงเรียน

1.16 การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา หมายถึง การพิจารณา การเลือกหนังสือ แบบเรียนที่ใช้ในการเรียนการสอนในโรงเรียน

1.17 การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา หมายถึง การส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูผลิต พัฒนา ใช้สื่อ การปรับปรุงสื่อเทคโนโลยีที่เหมาะสม เพื่อใช้ในการเรียนการสอนในโรงเรียน

2. สภาพการบริหารงานวิชาการ หมายถึง การดำเนินงานการบริหารงานวิชาการที่เป็นอยู่ในปัจจุบันของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 และเขต 2

3. ปัญหาการบริหารงานวิชาการ หมายถึง อุปสรรคหรือข้อขัดข้องที่มีผล ทำให้การบริหารงานวิชาการไม่บรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

4. สถานภาพในการดำรงตำแหน่ง หมายถึง ผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนประกอบด้วย

4.1 ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บุคลากรวิชาชีพที่รับผิดชอบในการบริหารสถานศึกษาของรัฐได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 และ เขต 2

4.2 รองผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ หมายถึง บุคลากรวิชาชีพที่รับผิดชอบในการบริหารสถานศึกษาของรัฐ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในตำแหน่งรองผู้อำนวยการสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 และเขต 2

4.3 หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการ หมายถึง ครูที่รับผิดชอบในการดูแลเกี่ยวกับงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 และเขต 2

4.4 ครูผู้สอน หมายถึง ข้าราชการครู ครูอัตราจ้างและครูผู้สอน
ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัด
นครพนม เขต 1 และเขต 2

5. ประสบการณ์ในการทำงาน หมายถึง ประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่ง
ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้บริหารฝ่ายบริหารงานวิชาการหรือหัวหน้างานบริหาร
วิชาการ และครูผู้สอน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1
และเขต 2 ซึ่งครั้งนี้นำผู้วิจัยแบ่งเป็น ผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน น้อยกว่า 10 ปี
ผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 10 – 20 ปี และผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า
20 ปี ขึ้นไป

6. ขนาดของโรงเรียนประถมศึกษา หมายถึง โรงเรียนที่เปิดสอนนักเรียน
ในระดับชั้นอนุบาล 1 – ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษานครพนม เขต1และเขต 2 โดยจำแนกตามเกณฑ์การจัดขนาดของโรงเรียน
ประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาโดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐานเป็น 3 ขนาด คือ

6.1 ขนาดเล็ก หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียน 1 – 120 คน

6.2 ขนาดกลาง หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียน 121 – 300 คน

6.3 ขนาดใหญ่ หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียน 301 ขึ้นไป

7. สังกัดของโรงเรียน หมายถึง โรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนมเขต 1 และโรงเรียนประถมศึกษา
ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2

8. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ หมายถึง แนวทางการพัฒนา
ปรับปรุงสิ่งที่เป็นอุปสรรคต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต1และเขต 2 ซึ่งผู้วิจัยนำผลการวิจัยสภาพที่มีค่า
ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยรวม ปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าค่าเฉลี่ยรวม มาสร้างเป็นแนวทางการพัฒนา
แล้วดำเนินการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเพื่อให้ข้อเสนอแนะการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ